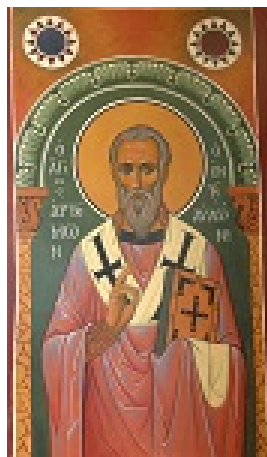

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιος Αρτέμων Ιερομάρτυρας, πρεσβύτερος Λαοδικείας

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/83/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 15/2/2015 4:26:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 25/04/2025 08:32:28

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 24 Μαρτίου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Τεμάχιο του ιερού λειψάνου του Αγίου Αρτέμονος σώζεται σε παλαιά ξύλινη λειψανοθήκη σε σχήμα αρτοφορίου στην ιερά μονή Κύκκου

Ημ/νια Βίου: 15/2/2015 4:26:00 μμ

Βιογραφία

Κόσμου μεταστάς και Θεώ προσεγγίσας,
Σός ειμι και σώσον με φησιν Αρτέμων.

Ο Άγιος Αρτέμων άκμασε κατά την περίοδο της βασιλείας του Διοκλητιανού (285 - 305 μ.Χ.) και ήταν πρεσβύτερος της Εκκλησίας της Λαοδίκειας στη Συρία. Βρισκόταν σε προχωρημένη ήδη ηλικία (όπως γνωρίζουμε είχε διατελέσει 16 χρόνια αναγνώστης, 28 διάκονος και 33 χρόνια ιερέας), όταν επίσκοπος της πόλης ήταν ο γηραιός άγιος Σισσίσιος. Πριν το μαρτύριο του ο Αρτέμων είχε εισέλθει με τον Σισσίσιιο στον ειδωλολατρικό ναό τής Λαοδίκειας και κατέστρεψαν τα εκεί ευρισκόμενα είδωλα. Όταν μετά από κάποιο χρονικό διάστημα ήλθε στη Λαοδίκεια κάποιος Κόμης, που λεγόταν Πατρίκιος, και πληροφορήθηκε το τόλμημα των αγίων, όρμησε στο ναό που λειτουργούσαν, για να τους τιμωρήσει. Πατάχθηκε όμως αμέσως από θεϊκή οργή και ασθένησε.

Παρόλο δε που ζήτησε και έλαβε από τον Σισσίσιιο τη θεραπεία του, παρέμεινε αμετανόητος και, αφού συνέλαβε τον Αρτέμονα, τον υπέβαλε σε φρικτά βασανιστήρια, για να τον αναγκάσει να θυσιάσει στους ψευδοθεούς. Τέλος, αφού απέτυχε ο Πατρίκιος τον σκοπό του, διέταξε και εξέκαυσαν λέβητα, που περιείχε πίσσα και ρητίνη, για να κάψει μέσα τον άγιο. Αλλά τότε, θεία δύναμη άρπαξε τον Κόμη και τον έριξε εκείνο μέσα στον λέβητα, όπου βρήκε οικτρό θάνατο. Στη συνέχεια, συμφώνως προς τα πλείστα γνωστά Συναξάρια του (Συναξάρι Κωνσταντινουπόλεως, Μηνολόγιο Βασιλείου, κ.α.), ο Άγιος Αρτέμων έκανε με την προσευχή του να αναβλύσει πηγή ύδατος στον τόπο που στεκόταν, όπου και βάπτισε αυτούς που πίστεψαν στον Χριστό με αφορμή τη θαυμαστή του διάσωση. Αφού δε ενήργησε πολλά θαύματα και μετέβη στη Μικρά Ασία, σε τόπο που λεγόταν Βαλβίνη, εκοιμήθη εκεί εν Κυρίω.

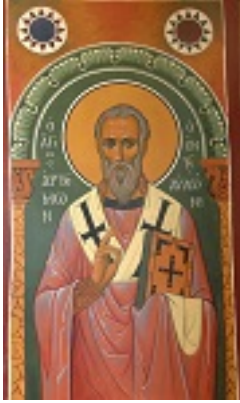
Συμφώνως όμως προς παλαιό κατά πλάτος Βίο του (ΒΗΓ³ 175), ο οποίος σώζεται σε χειρόγραφο που γράφηκε στην Κύπρο τον 11ο αιώνα μ.Χ. και διασώζει αρχαιότατες (πρωτοβυζαντινές) για τον Άγιο Αρτέμονα παραδόσεις, αφού μετέβη, όπως προαναφέρθηκε, στη Μικρά Ασία, χειροτονήθηκε εκεί επίσκοπος. Για να αποφύγει όμως την από τις θαυματουργίες του ανθρώπινη δόξα, πήγε στο ακρωτήριο Ανεμούριο. Εκεί δεν βρήκε πλοίο, αλλά φωτεινή νεφέλη και θεία δύναμη τον ανήρπασε και τον μετέφερε παραδόξως στο απέναντι του Ανεμουρίου ευρισκόμενο ακρωτήριο Κορμυακίτης (Κορμακίτης) της Κύπρου. Υπήρχε τότε στο νησί τοποθεσία με το όνομα Αυλών (κοντά στο σημερινό χωριό Αυλώνα της περιοχής Μόρφου), γεμάτος πνεύματα ακάθαρτα, όπου μετέβη επί σκοπού ο Αρτέμων, έδιωξε με την προσευχή του τους δαίμονες, και έκανε να αναβλύσει πηγή ύδατος προς αγιασμό ψυχών και σωμάτων. Μετά από λίγο καιρό ο άγιος αναπαύθηκε εν ειρήνη στον Αυλώνα, όπου και τάφηκε το σώμα του από τους μαθητές του, που είχαν στο μεταξύ έλθει από τη Λαοδίκεια και κατέγραψαν «τάς περιόδους αύτοϋ», κατά τον εν λόγω Βίο. Το πιο πάνω αγίασμά του έγινε κατόπιν Βαπτιστήριο, του οποίου το νερό ήταν ορατό μόνο μία φορά τον χρόνο, μετά τη θεία Λειτουργία του Μεγάλου Σαββάτου, οπότε γίνονταν οι βαπτίσεις των βρεφών, και τελούνταν μεγάλα θαύματα. Ο ναός τούτος του αγίου, συμφώνως πάντοτε προς τον ως άνω Βίο, κατέστη πανορθόδοξο προσκύνημα, ζακουστό μέχρι και την Κωνσταντινούπολη.

Οι παραδόσεις, που διασώζει ο θαυμαστός αυτός Βίος, ελάχιστα γνωστές μέχρι και πριν λίγα χρόνια, ένεκα της καταστροφής του ναού και προσκυνήματος του Αγίου, αλλά και των ποικίλων ιστορικών της νήσου περιπετειών, επαληθεύθηκαν προσφάτως, σε μεγάλο τουλάχιστον βαθμό, με τον συνδυασμό δύο σημαντικών τεκμηρίων, συμφώνως και προς σχετική επιστημονική ανακοίνωση: α) Τον εντοπισμό στον χώρο του αρχαίου Αυλώνος (κοντά στα σημερινά χωριά Αυλώνα και Ακάκι Μόρφου) καταλοίπων βασιλικής με μωσαϊκό δάπεδο και βάση Βαπτιστηρίου μικρών διαστάσεων, που χρονολογούνται στα τέλη του 4ου/αρχές του 5ου αιώνα μ.Χ. και, β) τη μοναδική, γνωστή σήμερα, αναφορά σε χειρόγραφο της εν Κύπρω Μονής Σταυροβουνίου (σπάραγμα κυπριακού Λειτουργικού Τυπικού των αρχών του 14ου αιώνα μ.Χ.), για τη μέχρι και τότε ύπαρξη του λειψάνου του αγίου Αρτέμονος «έν τῷ Αὐλῶνι τῆς Σολίας, ἤγουν τῆς Κύπρου», και τον εορτασμό του στη νήσο στις 13 Απριλίου• μαρτυρία, που επιτρέπει την πιθανότατη ταύτιση των σωζομένων ως άνω καταλοίπων παλαιοχριστιανικής βασιλικής προς τον αναφερόμενο στον Βίο του αγίου Αρτέμονος (BHG³ 175) ναό του στον Αυλώνα της Κύπρου. Αναμένονται βεβαίως τα πορίσματα μίας συστηματικής αρχαιολογικής ανασκαφής της βασιλικής, αλλά και του ευρύτερου χώρου, που έχει ήδη αρχίσει, η οποία θα διαλευκάνει πολύ περισσότερο τα πράγματα.

Τεμάχιο του ιερού λειψάνου του αγίου σώζεται σε παλαιά ξύλινη λειψανοθήκη σε σχήμα αρτοφορίου στην ιερά μονή Κύκκου (σήμερα στο Μουσείο τῆς μονῆς), στην οποία υπάρχουν λείψανα και άλλων Κυπρίων ή εν Κύπρω τιμωμένων αγίων. Ο Αρτέμων τιμήθηκε διαχρονικώς σε πλείστα μέρη του νησιού, λόγω των ανά τους αιώνες ποικίλων του θαυμάτων, όπως στα χωριά της Μεσαορίας Ορνίθι (όπου μεσαιωνικός του ναός, η αρχική φάση του οποίου ίσως βυζαντινής εποχής), Αφάντεια (νεότερος ναός του, όπου γινόταν μεγάλη θρησκευτική εμποροπανήγυρη μέχρι το 1974 μ.Χ.) και Άσκεια (Άσσια), αλλά και στα χωριά Αθιένου, Αγγαστίνα και Αναρίτα, όπου και προσκυνηματικές του εικόνες (τέλους 18ου - αρχές 19ου αιώνα μ.Χ.).

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Αρτέμων Ιερομάρτυρας,
πρεσβύτερος Λαοδικείας - τοιχ.,
αρχιμ. Αμβροσίου, Παρεκκλήσι
Αρχαγγέλου Μιχαήλ, Ακάκι

Καταλοίπο βασιλικής του Αγίου
Αρτέμονος με μωσαϊκό δάπεδο,
Αυλώνα

Κατάλοιπο του βαπτιστηρίου στη
βασιλική του Αγίου Αρτέμονος,
Αυλώνα

Παραπομπές

---

1. [Ιερά Μητρόπολη Μόρφου](#)
2. [ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟ INTERNET](#)
3. [Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού](#)